Tematiskais plānojums vietējā pašvaldībā

Talsu novads

Projektā FUTURE forest gūto atziņu piemērošana meža nozares un pašvaldības sadarbībai ilgtspējīgai attīstībai Talsu novadā

2011.gads

LR Zemkopības ministrija

Talsu novada pašvaldība

Projektā izvirzīti trīs galvenie darba uzdevumi:

- Esošās situācijas apraksts, kur tiek izstrādāts esošās situācijas novērtējums meža un ar to saistītām nozarēm.
- Esošās situācijas analīze un rekomendācijas.
- Rīcības plāna izstrāde.

Talsu novads ir viens no mežainākajiem Latvijas rajoniem

Ar mežu apklātā platība sastāda 57,2 % no rajona kopplatības.

Valsts meži aizņem 58.2%, bet privātie – 33.9% no mežu kopplatības

Meža ainava pie Ūdrkalna

Talsu novada meža platību sadalījums pilsētās un pagastos

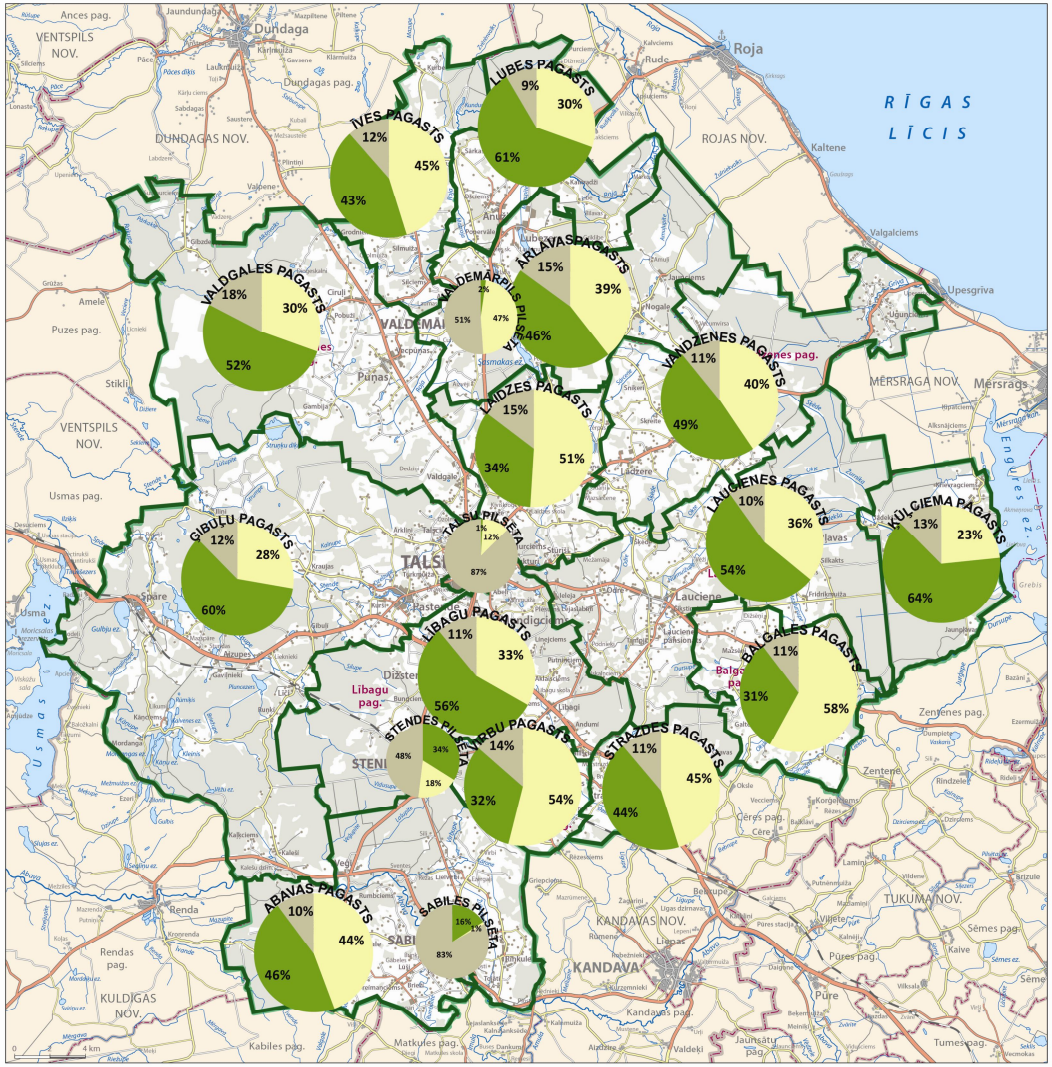

ZEMES SADALĪJUMS PA ZEMES LIETOŠANAS VEIDIEM

APZĪMĒJUMI

- MEŽA ZEMES
- LAUKSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMĀS ZEMES
- PĀRĒJĀS ZEMES

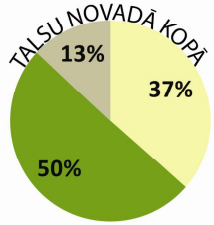

- Vietējā plānošanas līmenī meža un meža nozares attīstību nosaka pilsētu / pagastu teritorijas plānojumi un attīstības programmas.
- Teritorijas plānojumu apbūves noteikumos, tiek noteikta meža teritoriju atļautā/plānotā izmantošana ar dažādiem ierobežojošiem rādītājiem
- Atsevišķi tiek izdalītas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, bet līdz šim netika parādītas citas meža teritorijas, kas būtu vērtīgas vai tieši pretēji – nevērtīgas, no cita viedokļa (ainaviskā, ekoloģiskā, funkcionālā u.c.) un kurām būtu piemērojami citi atļautās izmantošanas rādītāji.

NEAPSAIMNIEKOTĀS LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJAS

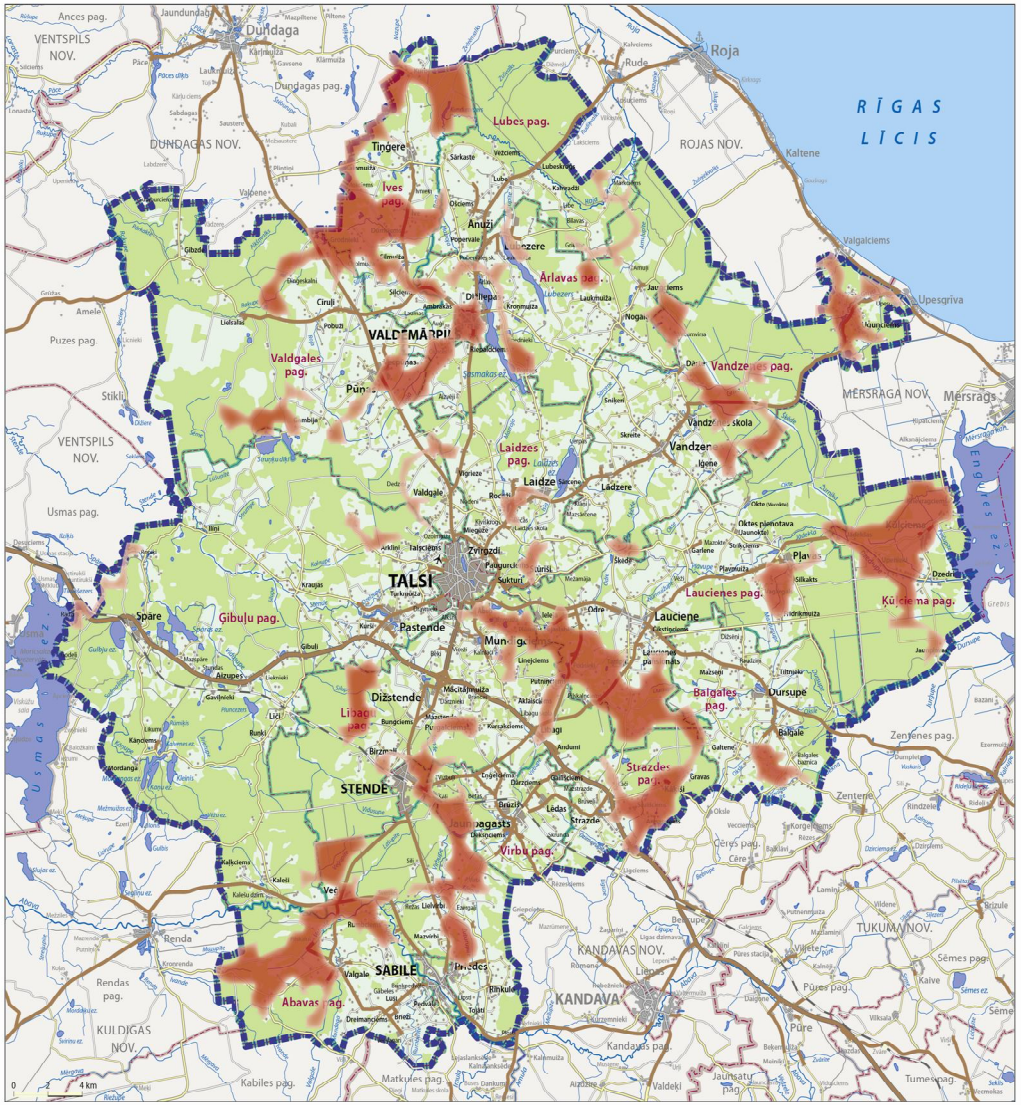

NEAPSAIMNIEKOTĀS LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJAS

APZĪMĒJUMI

AIZAUGUŠĀS, NEKOPTĀS LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJAS

*karte sagatavota pēc www.lad.gov.lv pieejamiem datiem

DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADŅU TERITORIJAS

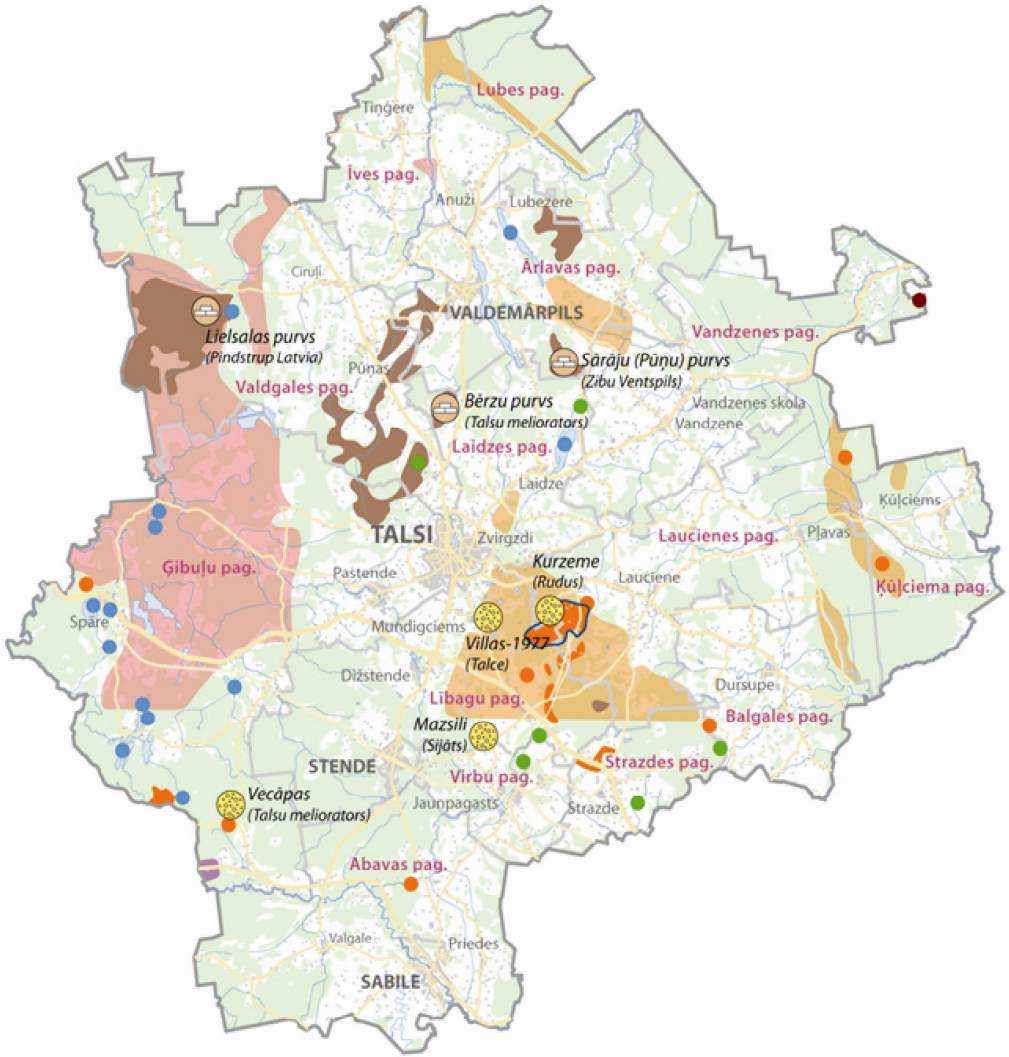

DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES UN ATRADŅU TERITORIJAS

APZĪMĒJUMI

Izmantošanā esošās (2010.g.)

- Smilts-grants un smilts*
- Kūdra*
- Valsts nozīmes atradne

Citas nozīmīgākās atradnes

- Smilts-grants un smilts
- Kūdra
- Saldūdens kaļķieži
- Sapropelis
- Laukakmeņi

Nozīmīgākās derīgo izrakteņu prognozēto krājumu teritorijas

- Smilts-grants un smilts
- Māls
- Dolomīts

*Avots: Talsu novada attīstības programma 2014.-2020. gadam, Izstrādātājs: Grupa 93

CEĻU TĪKLS TALSU NOVADĀ

Talsi, kopā ar mazpilsētām - Sabili, Stendi un Valdemārpili, un pagastu centriem veido vienmērīgu apdzīvojuma struktūru. Talsu novadā ir viens no blīvākajiem ceļu tīkliem Kurzemes reģionā, kas nodrošina labas satiksmes iespējas iekšēji novadā starp 4 pilsētām un pagastu centriem, kā arī ērtu nokļūšanu uz un no blakus novadu centriem – Dundagu, Kandavu, Kuldīgu, Tukumu, Roju un Mērsragu.

[Talsu novada Attīstības programma 2014. – 2020.gadam]

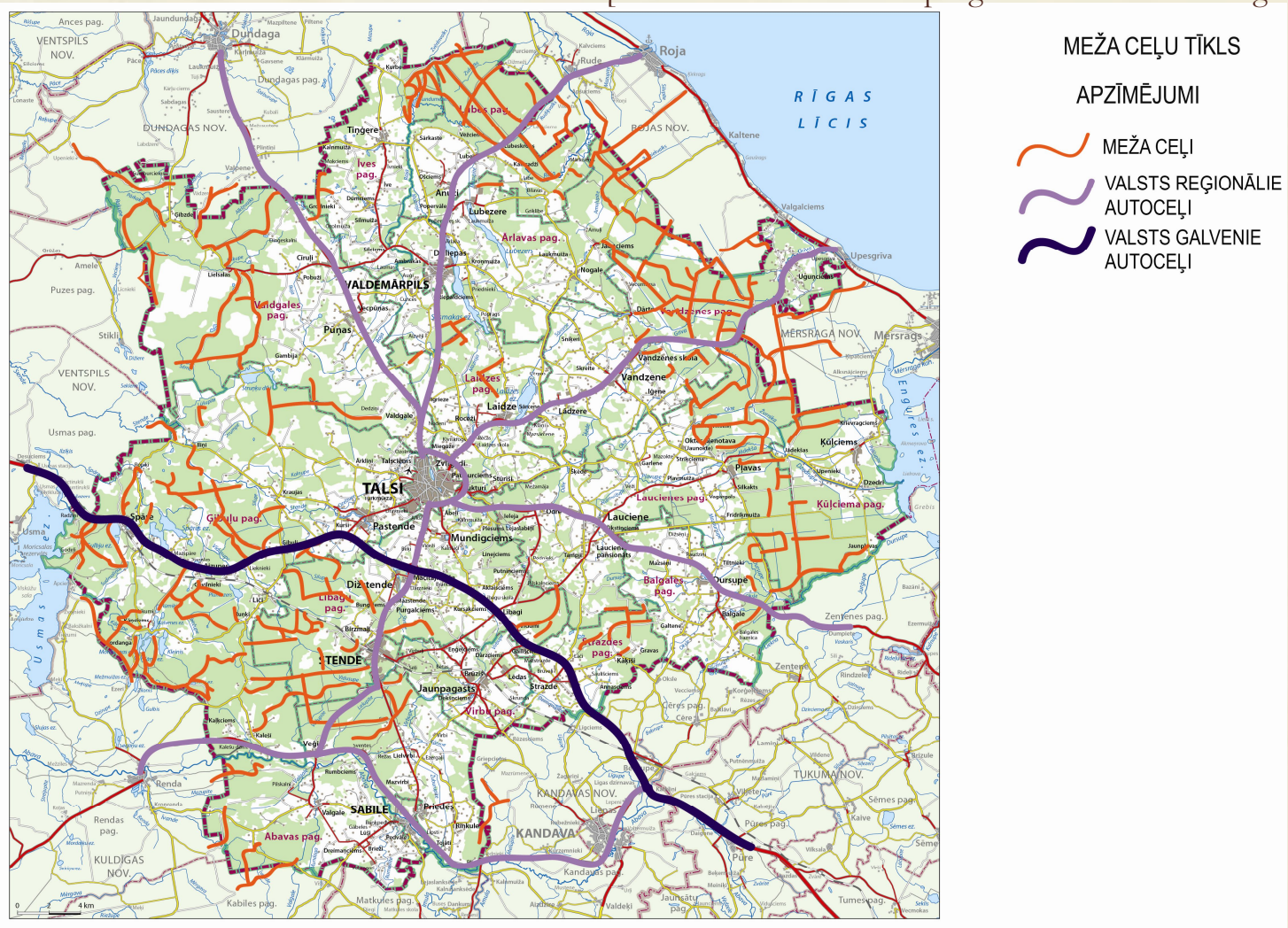

BĪSTAMIE CEĻU POSMI,

SASTOPAMI MEŽA DZĪVNIEKI

BĪSTAMIE CEĻA POSMI

APZĪMĒJUMI

CEĻA POSMI, KUR BIEŽI SASTOPAMI MEŽA DZĪVNIEKI

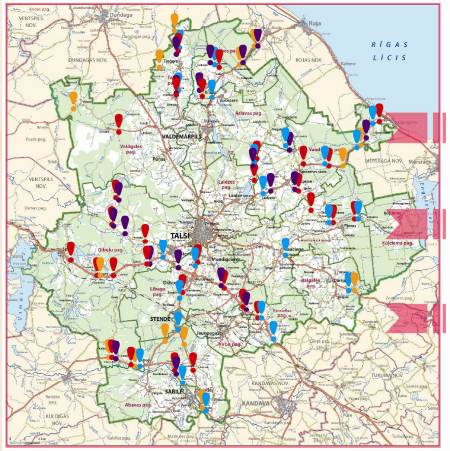

MEŽA DZĪVNIEKU PĀRVIETOŠANĀS KUSTĪBAS VIRZIENI

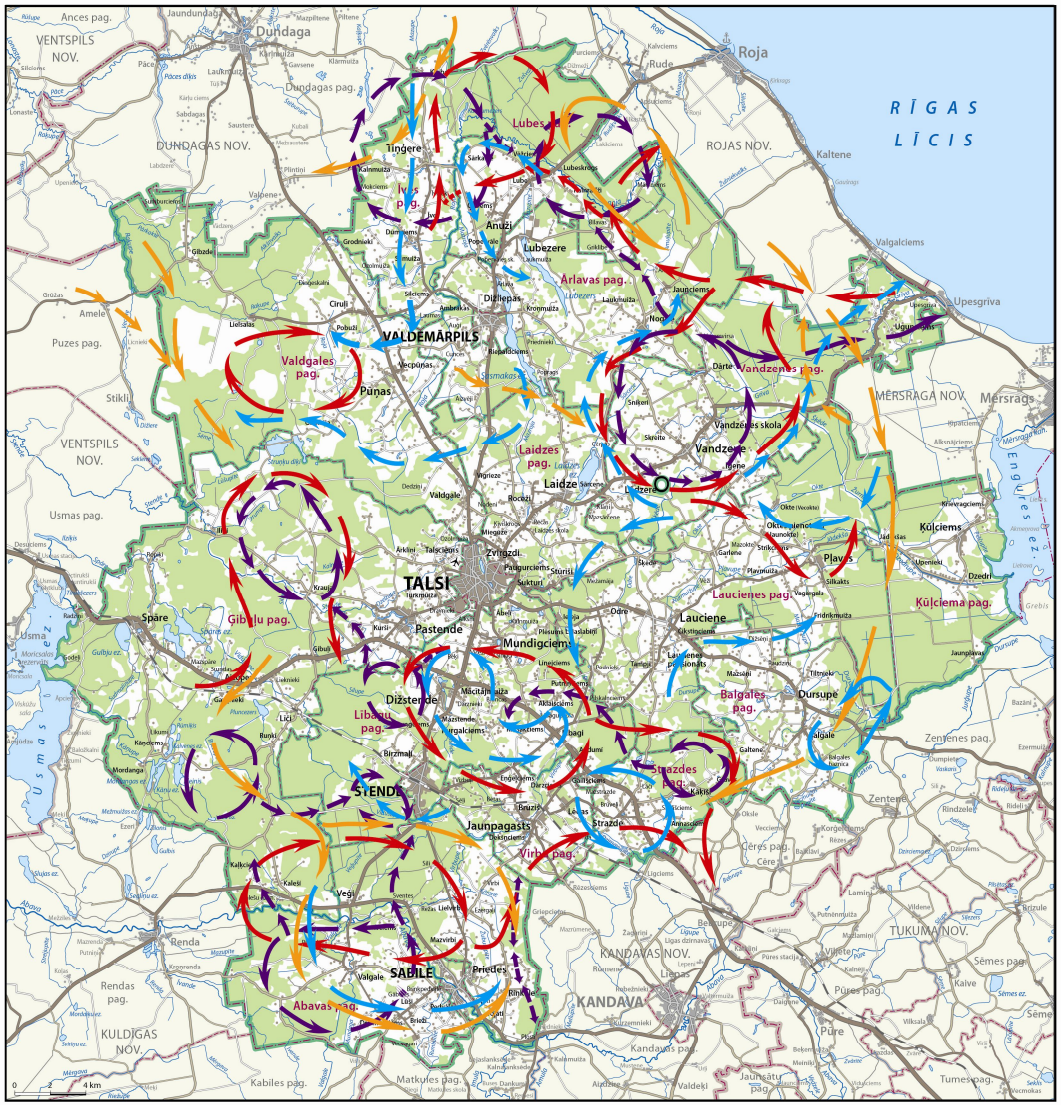

MEŽA DZĪVNIEKU PĀRVIETOŠANĀS KUSTĪBAS VIRZIENI

APZĪMĒJUMI

- AĻŅU PĀRVIETOŠANĀS
- BRIEŽU PĀRVIETOŠANĀS
- MEŽA CŪKU PĀRVIETOŠANĀS
- STIRNU PĀRVIETOŠANĀS

APSKATES OBJEKTI

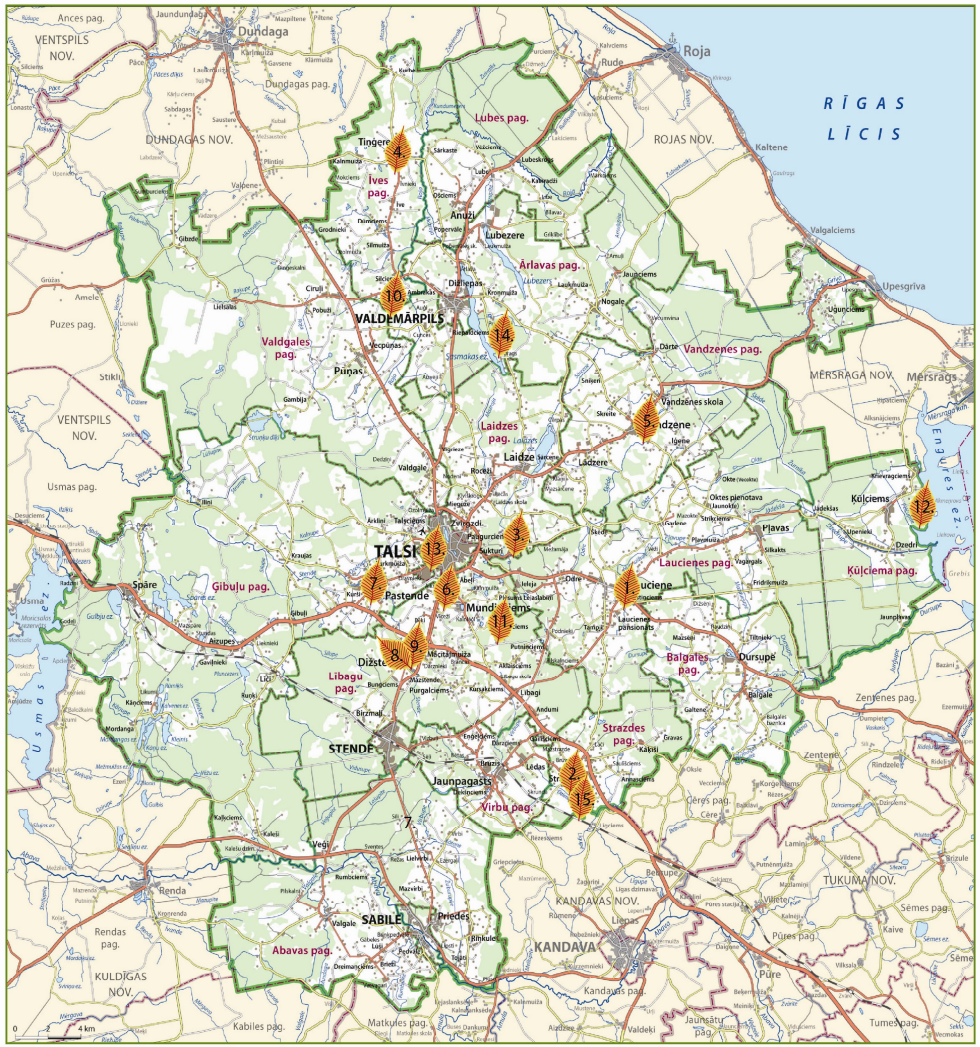

APSKATES OBJEKTI -
pilis, muižas, parki, dabas parki

APZĪMĒJUMI

1. NURMUIŽAS PILS
2. STRAZDES MUIŽA
3. TALSU MĀCĪTĀJMUIŽA
4. TIŅĢERES MUIŽA
5. VANDZENES MUIŽA
6. VĪCEŽU MUIŽA
7. PASTENDES MUIŽA
8. STENDES (DIŽSTENDES) MUIŽA
9. DIŽSTENDES PARKS
10. LAUMAS DABAS PARKS
11. DABAS PARKS "TALSU PAUGURAINE"
12. DABAS PARKS "ENGURES EZERS"
13. TALSU DENDROLOĢISKAIS PARKS
14. JĀŅA METUZĀLA DENDROLOĢISKIE STĀDĪJUMI
15. ROBEŽNIEKU DENDROLOĢISKIE STĀDĪJUMI

APSKATES OBJEKTI

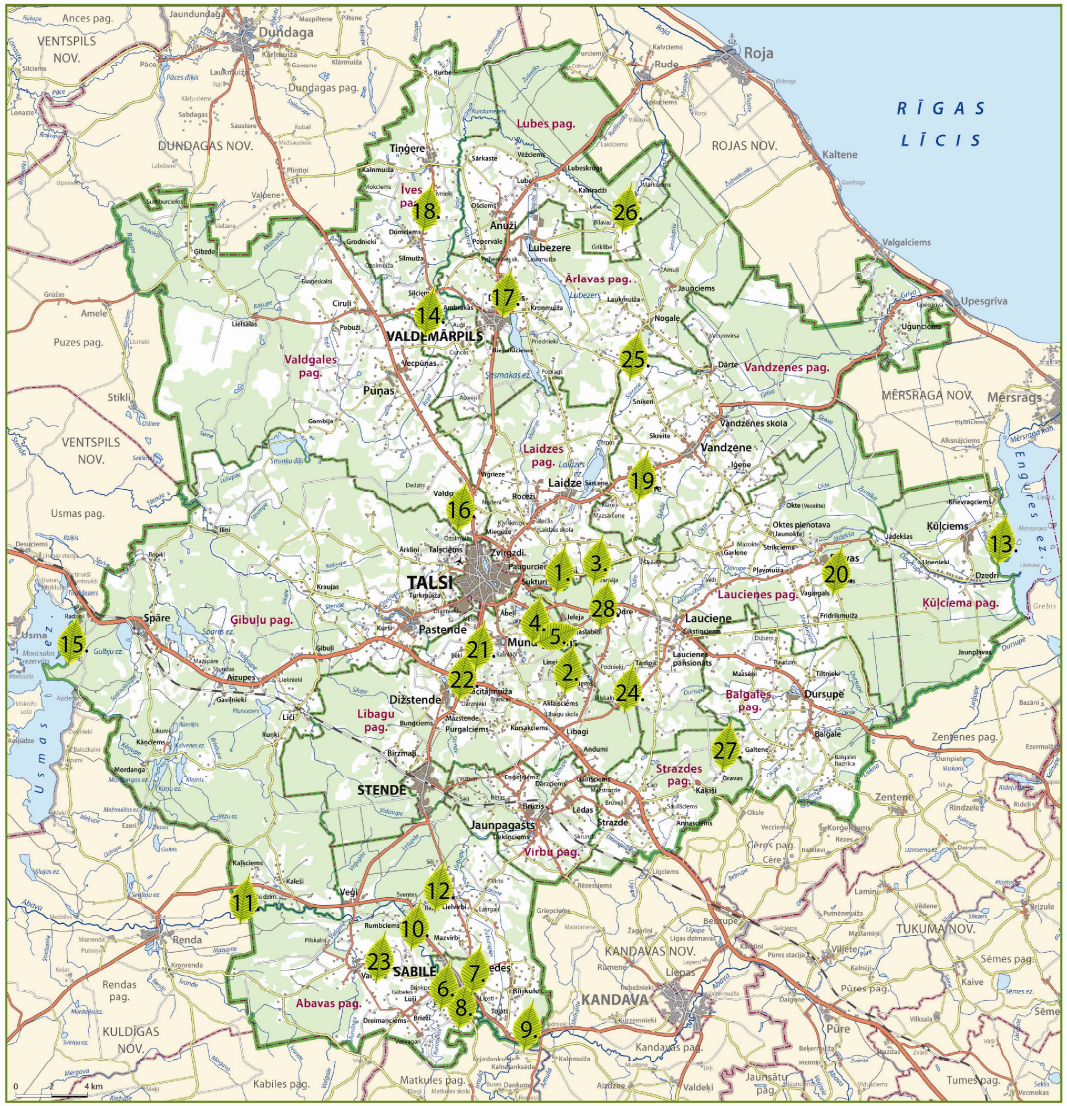
Dundaga
Roja
RĪGAS LĪCIS
VENTSPILS NOV.
DUNDAGAS NOV.
ROJAS NOV.
Lubes pag.
Tinģere
Ives pag.
Anuži
Lubezere
Ārlavas pag.
VALDEMĀRPILS
Valdgales pag.
Puņas
Vandzenes pag.
MĒRSRAGA NOV.
Mērsrags
Vandzenes skola
Vandzene
Laidzes pag.
Laidze
Kūļciems
Kūļciema pag.
TALSI
Laucienes pag.
Lauciene
Pastende
Gibuļu pag.
Spāre
Dižstende
Libagu pag.
Balgales pag.
Dursupe
Strazdes pag.
STENDE
Jaunpagasts
Virbu pag.
SABILE
Abavas pag.
KANDAVA
KANDAVAS NOV.
TUKUMA NOV.
KULDĪGAS NOV.
Usmas ezeri
Engures ezeri
Zemīnes pag.
Zemīte
Kabiles pag.
Matkules pag.
Kandavas pag.
Valdeķi
Jaunsātu pag.
Tumes pag.
Sēmes pag.
Püre
Püres pag.
Kaive
Vārves pag.
Cēre
Valgalciems
Upesgriva
Kaltene
Mērsraga
Ģipeļi
Ģipeļu pag.
Usma
Ķīļi
Ķīļu pag.
Ēdole
Ēdoles pag.
Ēdoles ezeri
Ēdoles ezeri
Ēdoles ezeri

- Talsu novadā ir 102 ūdenstilpes (kopējā platība 5 582,7 ha) un 109 upes.
- Novads ietilpst Ventas upes baseinā.

UZŅĒMĒJDARBĪBA

Uzņēmumu skaits Talsu novadā, kuru pamatdarbība saistīta ar mežistrādi, kokapstrādi, mežu apsaimniekošanu, u.c.

Datu Avots: Talsu VID informācija

KODS Nace 2	DARBĪBAS VEIDA NOSAUKUMS, Nace 2	Uzņēmumu skaits
0210	Mežkopība un citas mežsaimniecības darbības	48
0220	Mežizstrāde	50
0240	Mežsaimniecības palīgdarbības	15
1610	Zāģēšana, ēvelēšana, impregnēšana	28
1623	Namdaru un galdniecības izstrādājumu ražošana	12
1624	Koka taras ražošana	3
1629	Pārējo koka izstrādājumu ražošana – korķa, salmu un pīto izstrādājumu ražošana	7
2014	Pārējo organisko ķīmisko pamatvielu ražošana	1
3101	Virtuves mēbeļu ražošana	4
3109	Citu mēbeļu ražošana	4
	KOPĀ:	**172**

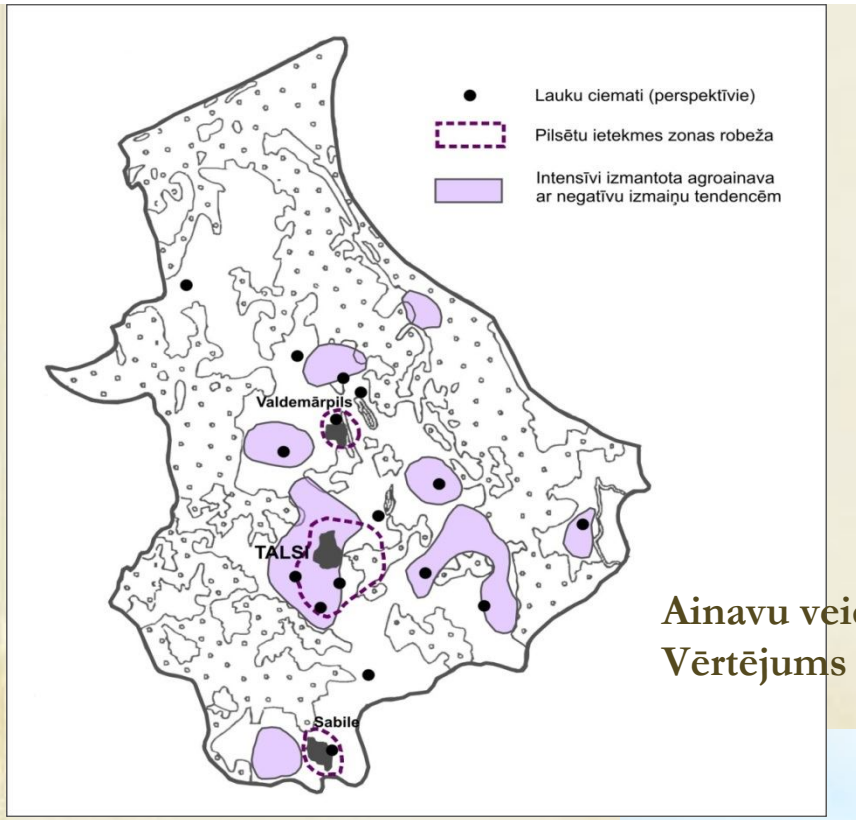

Ainavu veidošanās mezglu vietas Talsu novadā. Vērtējums pēc 1985. – 1987.gada izpētes datiem

Meža ainava no Kamparkalna skatu torņa uz Mundigciemu

PLUSI

•klimatiskie un ģeogrāfiskie apstākļi Talsu novadā, ir pateicīgi meža audzēšanai.

•vēsturiski, klimatiski un ģeogrāfiski ir izveidojušies labvēlīgi apstākļi mežsaimniecībai ar kvalitatīviem, daudzveidīgiem un atjaunojamiem meža resursiem, kas nodrošina nozares kokapstrādes uzņēmumu darbību, tādējādi dodot lielu ieguldījumu nodarbinātības problēmu risināšanā laukos;

•meža produkti radījuši un notur stabilu nišu globālajā tirgū;

•skaidri noteiktas nozares institūciju, sabiedrisko organizāciju un interešu grupu lomas un intereses.

•mežs un tajā esošā koksne, kā arī meža blakus izmantošanas produkti (savvaļas ogas, augļi, rieksti, sēnes, ārstniecības augi un citi produkti) ir viena no Talsu novada lielākajām dabas resursu bagātībām.

•meža nozarei ir ievērojama nozīme Talsu novada iedzīvotāju nodarbinātībā.

MĪNUSI

•ilgtermiņa attīstības stratēģisko mērķu trūkums.

•nelabvēlīga investīciju vide, kā rezultātā gausi tiek ieviestas jaunās tehnoloģijas.

•mazo un vidējo uzņēmumu zemā konkurētspēja un to lielais īpatsvars.

•liels to privātīpašnieku skaits, kas apsaimnieko mazus meža īpašumus (platības).

•nepietiekams finansējums un atbalsts izglītībai un zinātnei, konkurētspējas nodrošināšanai meža nozarē.

•nepietiekams sabiedrības izpratnes (informētības) līmenis par meža nozari, nozares prioritātēm un tajā notiekošajiem procesiem.

•meža nozarē nav radīta vienota informācijas sistēma. Dažādas iestādes un organizācijas nodarbojas ar informācijas apkopošanu par meža nozari - Valsts meža dienests ir izveidojis Meža valsts reģistru - informācijas sistēmu, kurā apkopo un glabā informāciju par visiem mežiem un tajos notiekošo saimniecisko darbību, akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži" veic savā pārziņā atrodošos valsts mežu saimnieciskās darbības rādītāju uzskaiti, nozares asociācijas apkopo savu asociāciju dalīborganizāciju darbības statistiskos rādītājus, tam kopā neveidojot pilnvērtīgu meža nozares informatīvo datu bāzi.

- nepietiekams sabiedrības (sevišķi jaunatnes vidū) izpratnes (informētības) līmenis par meža nozari, nozares prioritātēm un tajā notiekošajiem procesiem.
- izpratnes trūkums par meža nozari pašvaldībā un sabiedrībā.
- malu medniecības un zvejniecības esamība -drošības trūkums
- sistemātiski ir veicami grāvju kārtējie remontdarbi.
- problemātiska ir arī mežu atjaunošana. Mežu izstrāde vietējiem iedzīvotājiem ir viens no galvenajiem iztikas avotiem. Meža atjaunošanu veic ar stādījumu palīdzību. Jaunu mežu stādīšana notiek pārsvarā valsts mežos, tomēr vērojama arī apmežošana privātajos mežos.
- pēdējo gadu laikā, samazinoties lopkopībai, šīs zemes netiek izmantotas lauksaimniecības vajadzībām. Daļa no tām sāk aizaugt ar krūmiem un mazvērtīgām koku sugām. Perspektīvā ir jāsekmē šo platību plānveidīga apmežošana ar augstvērtīgākām koku sugām.

TALSU NOVADA AINAVU EKOLOĢISKĀ STRUKTŪRA

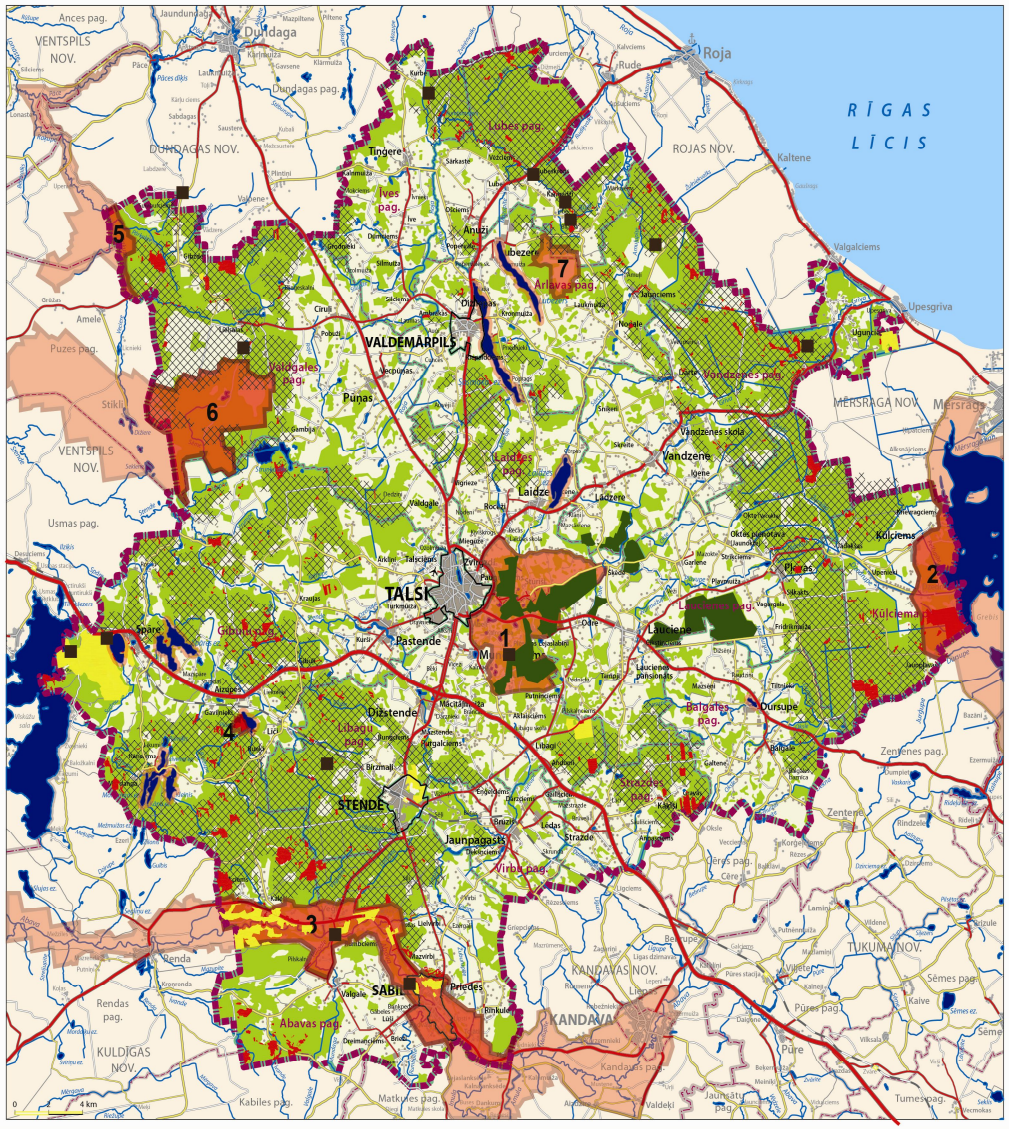

TALSU NOVADA AINAVU EKOLOĢISKĀ STRUKTŪRA

APZĪMĒJUMI

- 1 — ĪPAŠI AIZSARGĀJAMAS DABAS TERITORIJAS
  1. DABAS PARKS "TALSU PAUGURAINE"
  2. DABAS PARKS "ENGURES EZERS"
  3. DABAS PARKS "ABAVAS SENLEJA"
  4. DABAS LIEGUMS "PLUNČA EZERA MEŽI"
  5. DABAS LIEGUMS "RAĶUPES IELEJA"
  6. DABAS LIEGUMS "STIKLU PURVI"
  7. DABAS LIEGUMS "ZEMGAĻU PURVS"
- AINAVU AIZSARDZĪBAS ZONA AP EZERIEM
- AS "LVM" LABIEKĀRTOTĀS SABIEDRĪBAI NOZĪMĪGĀS VIETAS
- AIZSARGĀJAMAS MEŽA TERITORIJAS
- ŠĶĒDES MEŽA PĒTĪŠANAS STACIJAS TERITORIJA
- AS "LVM" NOTEIKTIE SAIMNIECISKIE MEŽI
- AS "LVM" NOTEIKTIE REKREĀCIJAS MEŽI
- PĀRĒJIE MEŽI
- LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJAS
- EZERI, UPES
- PILSĒTU ROBEŽA
- NOVADA ROBEŽA

IEGUVUMS

- Liels un apjomīgs materiāls turpmākai plānošanai
- Diskusijās analizēts un apkopotas daudzas domas un idejas
- Pašvaldības plānotājiem dotā iespēja

Talsu pilsētas pilsētbūvniecības pieminekļa teritorijas labiekārtošanas / rekonstrukcijas projekts

IZPĒTE UN IDEJAS PRIEKŠLIKUMS

VALSTS AIZSARGĀJAMA KULTŪRAS PIEMINEKĻA
"TALSU PILSĒTAS VĒSTURISKĀ CENTRA TERITORIJA" AIZSARDZĪBAS NR. 7450

Talsu pilsētas domes un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta grantu shēmas "ĪSTERMIŅA EKSPERTU FONDS“ līdzfinansējums

Projekta budžets - 33820,63 LVL jeb 48122,42 EUR

2009.gads

IEGUVUMS

- Talsu pilsētas pilsētbūvniecības pieminekļa teritorijas labiekārtošanas/rekonstrukcijas projekts
- Apsekotas vecpilsētas ēku fasādes un izstrādātas ēku fasāžu krāsu pases
- Radīta iedzīvotāju interese
- Pieredze

LIELĀS IELAS POSMA

NO PILSĒTAS LAUKUMA LĪDZ K. MĪLENBAHA IELAI

ATTĪSTĪBAS PRIEKŠLIKUMS. SKICE 02. SKICE 03.

M 1:500

SKICE 02

LIELĀ IELA SKATĀ NO PILSĒTAS LAIKUMA PUSES UZ BAZNĪCKALNU

SKICE 03

LIELĀ IELA SKATĀ NO BAZNĪCKALNA PUSES UZ PILSĒTAS LAUKUMA PUSI

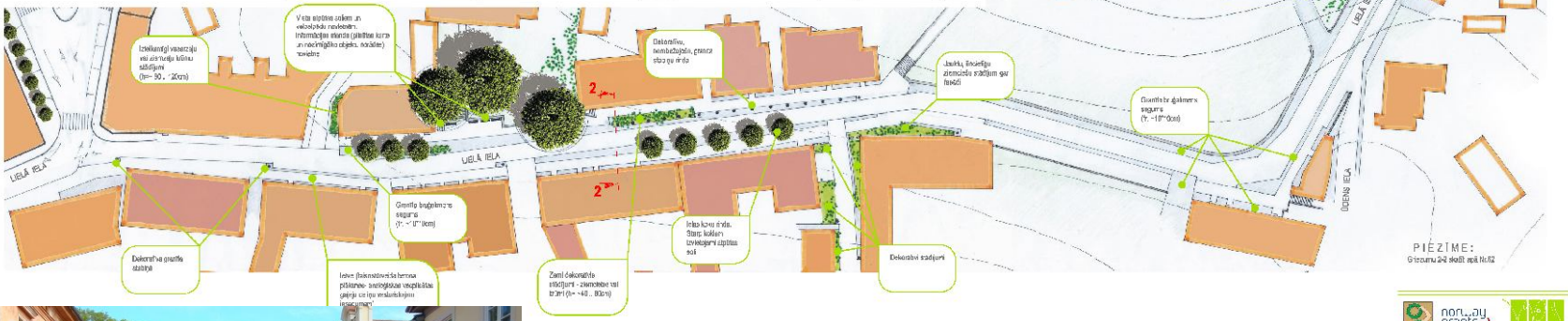

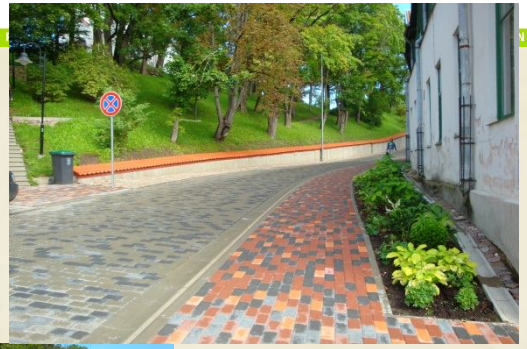

IEGUVUMS

- **Vecpilsētas ainavu analīze – vecpilsētas panorāmas skatu punkti**
- **Pilsētbūvniecības analīze:**
  - Vēsturiskās apbūves dalījums būvniecības posmos
  - Lielās ielas notinums ar ēku fasāžu krāsojuma priekšlikumiem
  - Arhitektoniski un vēsturiski vērtīgās ēku detaļas un pilsētvides elementi
  - Kultūrvēsturisko vidi degradējoši elementi
  - Vecpilsētas raksturīgie ielu skati
- **Ielu struktūra, transporta un gājēju kustības analīze**
  - Esošā un plānotā gājēju un autotransporta kustība
  - Plānotā velosipēdistu kustība un tūristu maršruti
- **Zaļās struktūras un publiskās ārtelpas analīze**
  - Esošā un plānotā zaļā struktūra
  - Plānotā publiskās ārtelpas aktivitāšu attīstība
  - Vecpilsētas attīstības priekšlikumi

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Telpiskās attīstības plānošanas maģ.,
Maruta Blūma -
Talsu novada pašvaldības
Attīstības plānošanas nodaļas vadītāja

20.10.2011.